

Specializirana sodišča - Nemčija

Izvirna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji specializiranih sodišč v Nemčiji.

Specializirana sodišča

Delovna sodišča

Delovna sodišča odločajo v delovnih sporih, ki izhajajo iz pogodbenih razmerij med delojemalci in delodajalci (individualno delovno pravo). Prav tako odločajo v sporih v zvezi s kolektivnimi pogodbami, npr. med sindikati in združenji delodajalcev (kolektivno delovno pravo), ali v sporih med delodajalcem in svetom delavcev.

Sodišča prve stopnje so delovna sodišča (to so sodišča dežel). Zadeve se obravnavajo v senatu, ki ga sestavljajo en predsedujoči poklicni sodnik in dva sodnika porotnika, od katerih eden zastopa delojemalce, drugi pa delodajalce. Nekatere odločitve, ki niso del ustnega postopka, sprejme predsedujoči sodnik brez sodnikov porotnikov.

„Višja delovna sodišča“ (*Landesarbeitsgerichte*, ki so tudi sodišča dežel) obravnavajo pritožbe in pravna sredstva, vložena zoper sodbe delovnih sodišč. Tudi ta sodišča sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika, od katerih eden zastopa delojemalce, drugi pa delodajalce.

Na najvišji stopnji odloča [Zvezno delovno sodišče](#) (*Bundesarbeitsgericht*), katerega senat sestavljajo en predsedujoči sodnik, dva dodatna poklicna sodnika in dva sodnika porotnika, od katerih eden zastopa delojemalce, drugi pa delodajalce.

Upravna sodišča

Za presojo upravnih aktov so pristojne tri različne veje sodnega sistema: splošna upravna sodišča, socialna sodišča in finančna sodišča. Pomembna lastnost splošnih upravnih ter socialnih in finančnih sodišč je, da zanje velja načelo *ex officio* (po uradni dolžnosti) (*Amtsermittlung*). To pomeni, da morajo sodišča ugotoviti resnično dejansko stanje na lastno pobudo (tj. ne samo na zahtevo stranke in ne da bi bila vezana na predložene dokaze). To je zato, ker je pravilnost ugotovljenega dejanskega stanja v odločitvi o zadevi v javnem interesu.

Splošna upravna sodišča

Splošno upravno sodstvo ima tri stopnje:

1. na **prvi stopnji** so okrožna upravna sodišča (*Verwaltungsgerichte*);
2. na **drugi stopnji** so višja upravna sodišča za vsako zvezno deželo (imenovana *Oberverwaltungsgericht* ali *Verwaltungsgerichtshof*);
3. na **najvišji stopnji** je [Zvezno upravno sodišče](#) (*Bundesverwaltungsgericht*).

Okrožna **upravna sodišča** so po navadi sodišča prve stopnje. Višja upravna sodišča so predvsem sodišča druge stopnje, ki preizkušajo odločitve sodišč prve stopnje glede pravilno ugotovljenega dejanskega stanja ter pravilne uporabe materialnega in procesnega prava. Razen v zelo redkih primerih je Zvezno upravno sodišče prizivno sodišče, ki obravnava le pravna sredstva, vložena zoper upravne akte zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*).

Splošna upravna sodišča so načeloma pristojna za odločanje v vseh sporih med upravnimi organi in osebami zasebnega prava glede pravilnega izvajanja zakonov in podzakonskih predpisov s področja upravnega prava. Vendar pa so redna sodišča (namesto

upravnih sodišč) pristojna za odločanje v zadevah, ki vključujejo sodelovanje upravnih organov kot gospodarskih subjektov na področju civilnega prava, in za odločanje v vseh sporih, ki izhajajo iz takih dejavnosti. Nadalje so spori, ki so na podlagi zakona v pristojnosti rednih sodišč, socialnih sodišč ali finančnih sodišč, izvzeti iz splošne upravne pristojnosti.

V zadevah iz upravne pristojnosti načeloma odloča senat. Senat okrožnega upravnega sodišča sestavljajo trije poklicni sodniki in dva sodnika porotnika. Senat višjega upravnega sodišča po navadi sestavljajo trije poklicni sodniki. Senat Zveznega upravnega sodišča sestavlja pet poklicnih sodnikov. Vendar se lahko na okrožnih upravnih sodiščih zadeve dodelijo v reševanje tudi sodniku posamezniku.

Socialna sodišča

Socialna sodišča imajo tako kot upravna tri stopnje s primerno razdelitvijo nalog. Poleg okrožnega socialnega sodišča (*Sozialgericht*) kot sodišča prve stopnje je v vsaki deželi še višje socialno sodišče (*Landessozialgericht*) kot sodišče druge stopnje, na zvezni ravni pa je [Zvezno socialno sodišče](#) (*Bundessozialgericht*) kot vrhovno sodišče, ki odloča o pravnih sredstvih, vloženih zoper upravne akte zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*).

Socialna sodišča so pristojna predvsem za obravnavanje sporov v zadevah socialne varnosti (pokojnine, nezgodno in zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za nego), zavarovanja za primer brezposelnosti in socialne pomoči. Tudi na socialnih sodiščih odločitve sprejema senat. Senat socialnega sodišča sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika. Senate višjih socialnih sodišč in Zveznega socialnega sodišča sestavljajo trije poklicni sodniki in dva sodnika porotnika.

Finančna sodišča

Finančna sodišča sestavljajo finančna sodišča prve stopnje in [Zvezno finančno sodišče](#) (*Bundesfinanzhof*), ki je vrhovno sodišče, ki odloča o pravnih sredstvih, vloženih zoper upravne akte zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*). Pristojna so predvsem za odločanje v sporih o javnih dajatvah, davkih in carinah. Senat finančnih sodišč sestavljajo trije poklicni sodniki in dva sodnika porotnika, senat Zveznega finančnega sodišča pa pet poklicnih sodnikov. Na finančnih sodiščih prve stopnje se lahko zadeve dodelijo v reševanje tudi sodniku posamezniku.

Druga specializirana sodišča

Zvezno ustavno sodišče

[Zvezno ustavno sodišče](#) (*Bundesverfassungsgericht*) izvaja pristojnost na področju ustavnih zadev na zvezni ravni. Njegove odločitve temeljijo na ustavi (*Grundgesetz*). Daleč največje število postopkov pred Zveznim ustavnim sodiščem predstavljajo ustavne pritožbe. Te vložijo državljani, ki trdijo, da so jim bile s sodbami, upravnimi akti in predpisi kršene temeljne pravice. Načeloma je ustavna pritožba veljavna samo, če so bili postopki na vseh drugih pristojnih sodiščih neuspešni (tj. odločitve so bile sprejete na najvišji stopnji ali pa je bilo izjemoma mogoče ustavno pritožbo vložiti neposredno zoper predpis).

Obstajajo tudi druge vrste postopkov. Med njimi sta postopek presoje ustavnosti in zakonitosti abstraktnih in konkretnih pravnih aktov ter postopek presoje, ali so institucije ustavnega prava delovale v okviru svojih pristojnosti. Zvezno ustavno sodišče lahko z določenimi odločitvami razveljavi ali odpravi pravne akte. Sodišče ima dva senata (*Senate*), ki ju sestavlja po osem sodnikov. Sodišče odloča v senatu treh sodnikov ali pa v senatu osmih sodnikov največkrat brez javne obravnave.

Deželna ustavna sodišča (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

„Deželna ustavna sodišča“ so ustavna sodišča posameznih zveznih držav. Največkrat odločajo o sporih s področja deželnega prava (*Landesrecht*), ki določa tudi njihovo ustanavljanje, upravljanje in pristojnosti.

Sorodne povezave

[Zvezno delovno sodišče](#) (*Bundesarbeitsgericht*)

[Zvezno upravno sodišče](#) (*Bundesverwaltungsgericht*)

[Zvezno socialno sodišče](#) (*Bundessozialgericht*)

[Zvezno finančno sodišče](#) (*Bundesfinanzhof*)

[Zvezno ustavno sodišče](#) (*Bundesverfassungsgericht*)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija

ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/09/2016